

UENE

VENELEHTI.FI

Radio-
amatöörit
yksinpurjehtija
Tapio Lehtisen
turvana

4/2019 • HUHTIKUU • 10,80 €

**RUISSALO ON
LUONNONYSTÄVÄN
PARATIISI**

ESITTELY

**BENETEAU
ANTARES 9 OB
JA FLYER 8**

ESITTELY

**AVOVENE
ALUMIINISTA
ITSE TEHTYNÄ**

KÄYTETTY

IMP 765

POHJOLAN JALOKIVET

X46 JA ARCONA 435

**Teippaamalla
veneelle uusi ilme**

**PIKATESTISSÄ SÄHKÖINEN
KOSTEUDENPOISTAJA**

otava media

INSTAGRAM • @venelehti

KUULEEKO TAPIO?

PIENI RADIOAMATÖÖREISTÄ KOOSTUVA RYHMÄ ON NAPANUORANA
TAPIO LEHTISEN JA MUUN MAAILMAN VÄLILLÄ.

Teksti TOMI PEURAKOSKI (OH1HPZ) kuvat JONNE RÄSÄNEN

Jari Jussila, kutsultaan OH2BU, astelee tuvan puolelta pieneen huoneeseen, josta alunperin piti tulla sauna. Saunaa siitä ei koskaan tullut, vaan Jussila rakensi siitä itselleen *hams-hackin* - kotona olevan radioamatööritoimintaan tarkoitettua radioaseman.

Kun Jussila napsauttaa *linukan* eli lineaarisen päätevahvistimen nappulaa, alkaa pienessä huoneessa melkoinen humina. Vanha neuvostoalmitteinen vahvistin alkaa pöhistä siihen malliin, ettei voi olla varma posauttaako se kohta silmille.

Kun vahvistin on lämmennyt muutaman minuutin ajan, se on valmis lähettämään radioaaltoja 1500 watin teholla ympäri maailmaa.

Tarkoitus on jälleen tänään ottaa yhteys **Tapio Lehtiseen**, johon radioamatööreistä koostuva pieni porukka yrittää saada yhteyden joka päivä. Jussilan lisäksi ydinporukassa ovat **Jari Perkiömäki** (OH6BG), **Jari Koski** (OH6QU), **Antti Kantola** (OH5TB), **Hannu Hollmen** (OH1HAQ) sekä **Mikko Oksanen** (OH2NIN). Jokaisella on oma osaamisalueensa, josta

on Lehtiselle hyötyä, kun ongelmat alkavat vaivata keskellä merta.

ENSIMMÄINEN YHTEYS

Lehtinen lähti yksinpurjehdukselleen maailman ympäri heinäkuun ensimmäisenä päivänä viime vuonna. Pari viikkoa lähdön jälkeen radioamatöörit alkoivat laatia hänelle joka päivä tuuliennusteita. He kertoivat uhkaavista myrskyistä ja varoittivat lähistöllä olevista laivoista. Alunperin Lehtisellä oli tarkoitus olla yhteydessä muihin ihmisiin vain jokaviikkoisilla satelliittipuheluilla, suunnistaa tähdistä ja löytää tuulet ilmapuntarin avulla.

"Hän kertoi, että hän lähti matkalle sillä oletuksella, ettei hän puhu kenenkään kanssa, **Sir Robin Knox-Johnstonin** periaatteella. Hän ajatteli puhuvansa korkeintaan kerran viikossa satelliittipuhelun. Hän ei laskenut lainkaan muiden radioyhteyksien varaan", Jari Jussila kertoo.

Yhteydenpidosta Lehtisen ja radioamatöörien välillä tuli kuitenkin jokapäiväistä, ja se on ollut hänelle iso tuki.

"Hän sanoi joitain viikkoja sitten, että ilman meitä hän olisi todennä-

Jari Jussilan radioasema on pienessä, alunperin saunaksi tehdystä huoneesta Kirkkonummella kaukana muusta asutuksesta.

köisesti keskeyttänyt ja mennyt Kapkaupunkiin.”

Jussila kertoo, että Lehtisen puhe-rytmistä kuulee, millä mielellä hän on. Joinakin päivinä puhe on kiihkeämpää kuin toisina. ”Silloin kun on hyvä yhteys, niin tavasta puhua, huomaa, että millä filis hänellä on. Me otamme sitten fiiliksen huomioon omista puheenvuoroissamme.”

TAKASTAAGI ANTENNINA

Lehtisellä on veneessään mukana kaksi *rigiä* eli radiopuhelinta, jotka voi virittää radioamatööriajuuksille. Icomin IC-706MkIIG on sadan watin teholla lähettävä radioamatööri-laite, joka on muunneltu toimimaan myös merenkulkutajuuksilla. Icomin ICM-801E taas on meri-HF, jolla voi lähettää ja vastaanottaa myös radioamatööriajuuksilla 125 watin teholla. Käytännössä kaikki amatöörityhteydet pidetään kuitenkin jälkimmäisen radion kautta, sillä toinen radioista on ollut rikki jo useamman kuukauden ajan.

Antennina Lehtisellä on takastaagi, joka ei kuitenkaan toimi niin hyvin kuin voisi, vaikka radion ja antennin välissä on antenniviritin. Sen pitäisi säätää antenni parhaaseen vireeseen.

”Sen virittimen pitäisi olla ihan siellä perässä takastaagin alla, mutta se ei ole siellä vaan puolivälissä takasaa. Virittimestä antenni kulkee kannen alla kolme metriä, sitten on läpivihti takastaagiin. Eli antennista kolme metriä on kannen alla! Se on aivan hullua, ei näin saisi olla”, Jussila huudahtaa.

YHTEYDEN YRITTÄMINEN

Kun neuvostovalmisteinen *linukka* on pöhissyt aikansa, on aika yrittää yhteyttä Lehtiseen. Muut ryhmän jäsenet ovat myös kuulolla ja moikkaile-

”Eli antennista kolme metriä on kannen alla! Se on aivan hullua, ei näin saisi olla!”

vat toisiaan radioaaltojen välityksellä.

"Kuuleeko OH6UBZ Meri-Matti, täällä OH2BU" kutsuu Jussila Lehtistä useaan kertaan. Lehtisen radioamatöörinumeron perään Jussila lisää kirjainyhdistelmän MM, *Maritime Mobile*, joka ilmaisee, että kutsuttava henkilö on veneessä kansainvälisillä vesialueilla.

Myös muut amatöörit yrittävät saada Lehtiseen yhteyttä, siinä kuitenkaan onnistumatta.

Jussila oli jo etukäteen varoittanut, että yhteyttä ei tänään kello 21 Suomen aikaa varmaankaan saada, sillä illan yhteysikkuna on vasta avautumassa Suomessa. Viikon-parin kuluttua tilanne voi olla aivan toinen.

Paras yhteys on silloin, kun kummassakin päässä on hämärää – siis auringon nousun tai laskun jommalla kummalla puolella. Nyt hämärä on liian kaukana.

"Me saisimme Tapioon hyvän yhtey-

1. Jari Jussila kutsumassa Tapio Lehtistä.

2. Jussilan antenit ovat kookkaat ja näkyvät – sekä myös kuuluvat kauas.

3. Tällä radiolla Jussila on yhteydessä Lehtiseen.

den toisella taajuusalueella aamuyöstä klo 4–5 Suomen aikaa, mutta se olisi meille aika epäinhimillinen aika. Silloin hänellä olisi kello noin kaksitoista yöllä, joten se olisi hänellekin huono aika", Jussila kertoo.

"Tuuliennusteet tekevän Jarin pitäisi herätä joka yö kahden aikaan laattimaan niitä. Ihan niin pitkälle me ei jakseta mennä."

Myös auringonpilkuilla on yhteyksiin suuri merkitys: mitä enemmän pilkkuja, sitä paremmin radioaallot etenevät ympäri maapalloa. Juuri nyt lähestyy auringonpilkkuminimi, jolloin yhteydet eivät ole läheskään parhaat mahdolliset.

PALJON ONGELMIA

Jussila kertoo, että Lehtiseltä hajosi ensin dieselmoottori ja sen jälkeen auringkopaneelin tuotto alkoi vähentyä. Myös hydrogeneraattorin kanssa on ollut ongelmia.

"Siellä veneessä taitaa olla enää ehjänä vain Tapio itse, ja purjeet tietty. Mutta sehän riittää", Jussila naurahtaa.

Radioamatööriporukka on kerännyt tietoa maahantuoilta ja myyjiltä, miten laitteiden ongelmat voitaisiin ratkaista – ja usein siinä on myös onnistuttu. Jussila puhuu radioamatöörillegoistaan ylistävään sävyyn. Jari Perkiömäki tekee radiokeliennusteet, Jari Koski tekee tuuliennusteet. Hän on sähköalan opettaja ammattikorkeakoulussa, joten myös sähkötekniikka on hallussa. Hannu Hollmen on tietokoneiden täydellinen asiantuntija ja on ottanut vastuulleen selvittää Lehtisen tekniset ongelmat.

"Tiimissä on hyvä, että me olemme niin erilaisia ihmisiä eri puolilta Suomea. Me täydennämme toisiamme. Meitä ei ole kahta samanlaista. Kaikkien elämäkokemus ja osaaminen on eri alueilta."

Erityisesti väärin asennetut auringkopaneelit ovat aiheuttaneet harmaita hiuksia, joiden uudelleenkytkemisen neuvomiseen on kulunut aikaa. Mutta

📺 Katso video, miten Jari Jussila yrittää yhteyttä Tapioon vene-lehti.fi/videoot

toistaiseksi hätää ei ole ja akuissa on tätä kirjoittaessa edelleen tarpeeksi virtaa.

HENKISESTI RASKASTA

Vielä ei Lehtisen matka ole mennyt Jussilan uniin. Ei, vaikka he ovat ainoita ihmisiä maapallolla, jotka ovat kiinteä napanuora muun elämän ja Lehtisen välillä. Jussila myöntää, että välillä on tietenkin alkanut kyllästyttää, sillä radioamatööritiimissä menee jokaiselta kolmesta neljään tuntia joka päivä etukäteissuunnitteluun, yhteyden hoitamiseen ja jälkityöhön.

"Henkisesti raskainta oli Hobartin jälkeen kun Tapiolle tulivat ne barnakkelit. Hän rupesi ymmärtämään, että hän ei tässä kilpailussa menesty. Me varottiin sanomasta sanaa 'barnakkeli', sillä ne vaikuttivat hänen tunteisiinsa.

"Kaiken tuon epäonnen hän kestää ja jaksaa."

Yliä
Jari Jussilan radioasema koostuu muun muassa viidestä tietokoneesta. Vasemmalla 1,5 kilowatin päätevahvistin.

sa ja filiksiinsä paljon", Jussila sanoo. "Nyt asiasta voi jopa laskea lievää leikkiä."

"Mutta on hän ihme mies. Kaiken tuon epäonnen hän kestää ja jaksaa. Jos itse olisin siellä, olisin jo Hobartissa hypännyt veneestä pois."

KESKEYTYKSEN UHKA

Yhden ainoan kerran Lehtinen on puhunut keskeyttämisestä, mutta se on jäänyt myös viimeiseksi kerraksi.

"Akussa oli 8,7 voltia, eli ne olivat käytännössä kuolleet. Meillä oli *ske-di* Tapion kanssa. Se oli lauantaipäivä kun hän sanoi, että pyydä perhe tänne seuraavaksi päiväksi. Hän haluaa keskustella keskeyttämisestä, hän menee Kapkaupunkiin", Jussila kertoo.

"Perhe tuli sunnuntaina tänne paikalle. Silloin olivat Tapion purjehduksen heikoimmat radiokelit. Me kuulimme Tapion äänen, mutta hän ei kuullut meitä."

"Se oli ensimmäinen kerta kun perhe oli täällä. He olivat selvästi hirveän pettyneitä, kun he eivät päässeet keskustelemaan Tapion kanssa. He

joutuivat lähtemään pettyneinä pois."

Jotain ihmettä tapahtui kuitenkin seuraavan yön aikana, sillä kun seuraavana päivänä häneen otettiin yhteyttä, ei keskeyttäminen enää ollutkaan mielessä.

"Päinvastoin. Hän pyysi ohjeita, että korjataan nämä jutut ja ryhdyimme korjaamaan niitä, eikä sanaa 'keskeyttäminen' enää koskaan käytetty. Jos radiokeli olisi ollut parempi, en tiedä, olisiko Tapio keskeyttänyt", Jussila sanoo.

KÄSITTÄMÄTÖNTÄ AMMATTITAITOA

Yhteydenpito radioamatöörien ja Lehtisen välillä jatkuu edelleen joka päivä tai yö.

Radioamatöörien antama vapaaehtoinen apu ja tuki on ollut Lehtiselle korvaamatonta. Samalla myös purjehduksen arvostus on noussut radioamatöörien keskuudessa, kun Lehtinen on kertonut heille purjehduksesta ja sen historiasta radioaaltojen välityksellä.

"Hän puhuu mielellään purjehtimisesta ja suurista purjehdussankareista. Se osaaminen ja ammattitaito on aivan käsittämätöntä", Jussila huokaa. **U**